

11. 9. 2026

Knihovna Jezerka získala prestižní ocenění Bibliotheca inspirans 2026

Pobočka Jezerka (Praha 4) Městské knihovny v Praze získala prestižní ocenění Bibliotheca inspirans 2026. Odborná porota ocenila celkem 10 knihoven z celého Česka za jejich aktivity na podporu demokracie. Knihovna na Jezerce zaujala profesionálně vedeným participativním plánováním s veřejností, kdy se sami návštěvníci i sousedé přímo podíleli na rozhodování o budoucím programu a prostorovém využití pobočky.

„Plánovat knihovnu pro lidi bez lidí mi nedává smysl. Taková první vlaštovka bylo zapojení teenagerů, kteří hlasovali o tom, na čem by u nás chtěli sedět. Pak už to byl jen krůček k participaci: první částí bylo osobní setkání, kde jsme chtěli zjistit, co máme zlepšit. Navázali jsme dotazníkem, který šel více do hloubky, a výstupem bylo 501 odpovědí, které nám daly konkrétní podněty. Letos z nich hodně těžíme a lidé mají možnost vidět změny rovnou v praxi,“ popisuje vedoucí knihovny Lenka Salamonová.

Výsledky participativního šetření ukázaly, že lidé vnímají Jezerku jako otevřené, přátelské a bezpečné místo. Získané podněty vedení knihovny nezaložilo do regálů, ale promítlo je přímo do každodenního chodu. Změny se dotýkají například programové náplně. Středý jsou vyhrazeny dospělým a seniorům (digitální workshopy a přednášky), zatímco čtvrty a soboty patří dětem, tvořivým dílnám nebo oblíbenému „Čtení s babičkou z Jezerky“.

Výrazně přibýly aktivity v kreativní dílně Ateliér, kde se konají workshopy upcyklace a pletařské swapy, které pomáhají propojovat lidi z celého sousedství. Od letošního roku navíc pobočka provozuje WhatsApp kanál Jezerky, kde pravidelně uveřejňuje stručný souhrn nadcházejících akcí a další zajímavosti.

V letošním roce došlo k významnému rozšíření otevírací doby knihovny a to i díky zavedení hodin bez obsluhy. Tři dny v týdnu (v úterý, pátek a v sobotu) má otevřeno od ranních hodin, přičemž v pátek funguje v kompletním samoobslužném režimu bez přítomnosti personálu. Čtenáři starší 15 let do ní mohou vstoupit jednoduše pomocí čipového průkazu nebo mobilní aplikace.

„Žijeme v době, kdy je demokracie vystavena mnoha zkouškám, od dezinformací po polarizaci společnosti. Knihovny mají v tomto kontextu zcela unikátní roli: propojují lidi napříč generacemi i názorovými skupinami a vytvářejí bezpečný prostor pro diskusi nad pálivými tématy. Letošní laureáti ukazují, s jakou odvahou a systematickostí dokážou téma odolné demokracie uchopit,“ uvedla Halka Jaklová, manažerka programu Knihovny 21. století Nadace OSF, jež byla členkou odborné pětičlenné poroty.

Slavnostní předání cen proběhlo 8. září v Jihlavě na konferenci Knihovny současnosti. Knihovny současnosti jsou největší a nejvýznamnější oborovou konferencí, na kterou se každoročně sjíždí více než 300 knihovnic a knihovníků z celé republiky i ze zahraničí. Letošní téma rezonovalo v oblasti role knihoven v posilování demokratických principů ve společnosti i změnách, které přinášejí nové technologie, zejména AI.

Informace o pobočce:

www.mlp.cz/jezerka

Materiály ke stažení pro média:

<https://drive.google.com/drive/folders/19LJHEd3Ey9Yo341ZU3rluuSs1XHMLHPk?usp=drive> link

Výsledky participace 2025–2026:

https://issuu.com/mestskaknihovnavpraze/docs/participace_jezerka